

ШИРОКІВСЬКА ГРОМАДА ІНФОРМУЄ

№6 (53)

від 09.08.2023 р.

З Днем Державності
та Днем Хрещення
Київської Русі!

Ми – вільні, незламні та непереможні. Остаточний тріумф над ворогом ще попереду. А поки наші хлопці і дівчата вибивають «руський мир» з Українських земель ми допомагатимемо їм.

З початку 2023 року ми передали військовим частинам 53 мільйони гривень. Також допомагали їм найнеобхіднішим. З останнього – ноутбуки, планшети, квадрокоптери.

Разом з цим громада продовжує розвиток. Будуємо амбулаторії, ремонтуємо дороги та водогони, встановлюємо нові сміттєві майданчики.

Для того, щоб встигнути все, моя команда працює 24/7. I, на жаль, цінності цьому немає. Щодня по різних селах у нас збиті вуличні знаки. Пошкоджені дошки оголошень. Зламані зони відпочинку. Розкрадені сміттєві майданчики.

Останній місяць ви б'єте всі рекорди. Вкрали 2,5 тонни будівельних матеріалів у підрядника. Віхали в сміттєвий майданчик у Відрядному. Розтрощили гойдалку в Лукашевому.

Кошти, які ми витратили на ремонт зламаних об'єктів, могли б піти на будівництво нового майданчика, парку, зупинки чи ремонту дороги у вашому ж селі.

Звертаюсь до адекватної частини населення. Напишіть мені, будь ласка, про всі відомі вам вчинки вандалізму. Анонімність гарантує.

I ще одне питання – податки. Для того, щоб розвиток громади продовжився, потрібні кошти. Тож, чим більше бізнесу офіційно зареєстровано на території громади – тим комфортнішими для життя стають наші села. Прошу всіх працювати відкрито. Такий крок точно піде на користь вашому селу.

Теж саме стосується власників пайїв. Відсоток з коштів, які вам сплачують за оренду йде в бюджет громади. Тож працюйте чесно. Скільки в договорі прописано – стільки і отримуйте на руки. Також прохання до місцевих магазинів, людей, які продають безакцизний алкоголь і тютюн.

Голова громади
Денис КОРОТЕНКО

Розвиток децентралізації: необхідність реформи у військовий час

В цьому випуску ми розповімо вам як починалась реформа децентралізації, історію створення громад, формування їх бюджету і реалії місцевої влади під час повномасштабного вторгнення. Наши журналісти дізналися думки народних депутатів України, голови громади Дениса Коротенка та працівників апарату щодо заявлених вище тем. Тож запрошуємо вас у «закулісся» місцевого самоврядування.

Децентралізація в дії – як створювались громади

В 2014-2015 роках Україна перебувала у складному політичному і економічному становищі. В той період росія анексувала Крим та вторглась на територію Донецької та Луганської областей. Тож децентралізація влади була вкрай необхідна.

Вона вирішувала низку питань збереження та зміцнення нашої державності. У тому числі, шляхом впровадження нової регіональної політики.

В основу цієї політики закладали положення Європейської хартії місцевого самоврядування та світові стандарти суспільних відносин.

Її ввели для того, щоб кожен мешканець села чи міста мав доступ до сучасної освіти, медицини, якісних соціальних, комунальних та адміністративних послуг. І це

можливо було б реалізувати тільки тоді, коли у ОМС (міські, селищні, сільські ради чи виконкоми) збільшились би повноваження та надходження коштів для вирішення всіх місцевих питань.

Продовження
на ст. 4-5 →

Продовжуємо допомагати військовим

стор. 2

У Широкому запрацював центр правосуддя

стор. 3

Батальйон імені Шейха Мансура: за що болить чеченське серце?

стор. 6

Живу і працюю в Широківській громаді

стор. 7

Продовжуємо допомагати військовим всім необхідним

Вже пройшло півтора роки від початку повномасштабного вторгнення РФ до нашої країни. За цей час життя українців змінилося докорінно. Кожен день ми зіштовхуємося з колосальним стресом, адже щодня недодержава нещадно обстрілює мирні міста України.

Не дивлячись на щоденну загрозу життю, ми не зупиняємо й продовжуємо працювати. Від перших днів повномасштабного вторгнення Широківська громада підтримує наших військових. Ми закриваємо деякі запити армії: від технічного забезпечення до амуніції.

За останні 2 місяці команда громади оснастила воїнів з 415-го окремого стрілець-

кого батальйону, передали їм ноутбуки та планшети. Хлопцям зі східного напрямку ми подарували квадрокоптери. Такі пташки зараз на фронті є необхідністю, вони очі наших військових. Тож, чим більше дронів – тим більше збережених життів наших солдат.

Також на останній сесії громада виділила 22 млн грн на підтримку української армії. А загалом, з початку 2023 року, ми передали 53 мільйони.

Широківська громада до кладає всіх зусиль, аби наблизити таку довгоочікувану перемогу. І обсяги нашої допомоги будуть лише зростати! Далі – більше! Слава Україні!

Модернізація громади – DONE

Завершився один з етапів проекту «Людський вимір». За його підсумками Широківська громада отримала новенький ноутбук та 8 планшетів!

Оновити техніку нам вдалось завдяки Міжнародній організації з міграції, яка фінансується Урядом Канади. Це обладнання допоможе розроби-

ти дослідження, яке буде охоплювати різні категорії наших мешканців. Такі досліди стануть нам у пригоді при створенні плану реагування громади на основі гендерної рівності та інклюзивного підходу.

Підтримка партнерів – дуже важлива для нас. Це можливість рухатися далі попри будь-які виклики. Ми

розвиваємося, а отже покращуємо рівень життя наших жителів!

Дякуємо виконавчому партнеру ГО «СТЕП» за можливість здобути нові знання та покращити роботу фахівців громади! Впевнені, що це тільки початок і в подальшому на нас чекають ще багато цікавих проектів! Далі більше!

У Широківській громаді починає роботу «Мобільний ЦНАП»

У рамках шведсько-української співпраці «Підтримка доступності послуг в Україні» ми отримали новенький Renault Duster. Ця автівка допоможе мешканцям, які живуть у найвіддаленіших куточках нашої громади швидко та якісно отримати послуги.

Також в рамках цієї ініціативи ми отримали мобільний кейс. Це комплект сучасної портативної техніки, який дозволяє віддалено приймати документи. І тепер у нас є все необхідне, щоб надання адмінпослуг було швидким, ефективним та простим.

Реалізацію проекту «Мобільний ЦНАП» підтримав голова Денис Коротенко, заступниця Ольга Ставицька, керуюча справами виконавчого комітету Лариса Головань та Агенція розвитку Широківської громади.

Раніше, це було проблемою. Не у кожного був час чи можливість приїхати до відділу ЦНАП. Але зараз, завдяки підтримці партнерів,

ми адаптували послуги під потреби кожного жителя! Адже якість життя

для нас – на першому місці!

Дякуємо уряду Швеції за «Мобільний ЦНАП». Це не

просто проект, а ще один крок до розвитку реформи децентралізації! Разом ми обрали

правильний напрямок. Радіємо всією командою нашій маленькій перемозі!

Ми відкриті до співпраці

Широківська громада продовжує вибудовувати дружні відносини з всеукраїнськими благодійними фондами! Представники 6 організацій відвідали форум-зустріч, яка проходила в головному офісі.

Від нас був голова громади Денис Коротенко, заступниця голови Ольга Ставицька, голова ГО «За розвиток» Дмитро Лук'яненко та начальниця відділу Соціального захисту населення Наталія Малишкіна.

Під час заходу підіймалися проблеми та виклики з якими зіштовхнулася громада від початку повномасштабного вторгнення. За півтора року кількість жителів, що потребують допомоги зросла в рази. А отже й потреба в проектах з психосоціальної підтримки, розвантаження, арттерапії, підтримки ментального здоров'я теж збільшилися.

Очікується що саме активна співпраця з цими благодійниками допоможе нам реалізувати спільні інтереси. Тож по завершенню зустрічі майже з усіма організаціями було підписано меморандум про співпрацю!

Дякуємо представникам БФ «Посмішка ЮА», БО «БФ «Карітас Запоріжжя», БФ «Світ Українцям», БФ «Міст», ГО «10 квітня», ГО «Українська асоціація психотерапевтів та бізнес-тренерів» за активну підтримку наших жителів.

Під кінець заходу до громади завітав гость з-за кордону! Представник Естонського центру міжнародного розвитку та Талліннського університету Март. Він побажав Перемоги Україні та українському народу, а також розповів про діяльність громадських організацій і соціальних установ у рідній країні.

Разом ми поборемо все!

Скажімо «Ні» професійному вигоранню

Благодійний фонд «Менонітський Центр» на чолі з Ольгою Рубель організували тренінг із запобігання професійному вигоранню для топ-менеджменту Широківської громади.

Керівники відділів сільської ради, очільники комунальних підприємств завдяки психологам емоційно розвантажились, переключились від тривожних воєнних буднів і зарядились енергією для подальшої роботи на благо жителів.

Цей тренінг – перший колективний захід

для нашої команди з 24 лютого 2022 року. Раніше це завжди було традицією, адже тренінги з командоутворення – важливий компонент для згуртованості та ефективного відновлення ресурсів.

Команда Широківської громади з першого дня повномасштабного вторгнення і вже півтора року працює в режимі 24/7. Є надійним тилом і допомагає людям. І це так цінно для наших працівників самим отримати підтримку!

У Широкому запрацював громадський центр правосуддя (ГЦП)

City HUB на базі Широківської громади започаткувала центр правової допомоги. Він повинен стати проміжною ланкою між судовою гілкою влади та громадськістю.

Мета центру – підвищити спроможність мешканців громади вирішувати проблеми та захищати власні права.

Відтепер жителі можуть отримати наступні послуги:

- первинна та вторинна правова допомога;
- психологічна допомога;
- послуги з перенаправлення до інших державних та недержавних надавачів правової допомоги;
- консультації з питань адміністративних послуг;
- сприяння у вирішенні трудових спорів;
- сприяння у вирішенні сімейних спорів

Окрім адвокатів та юристів, консультації в ГЦП надаватиме психолог, представники ЦНАПу, Пенсійного фонду, Головного управління Національної поліції.

Ми вдячні нашим партнерам за чудовий проект. На сьогодні країна-терористка намагається переконати весь світ, що людські права – сумніва ріči. Тому як ніколи раніше, важливо знати їх та вміти захистити себе.

Звернутись за консультацією до Громадського центру правосуддя можна за адресою: с. Широке, вул. Центральна 2. Вони працюють: понеділок – п'ятниця з 9:00 до 17:00.

Телефон гарячої лінії центру: +380 (50) 986 51 80

Тріо «Ритм» святкує перший ювілей

12 липня колектив відзначив своє п'ятиріччя. На честь цього свята Відроднівський центр дозвілля разом з КУ «Центр культури та дозвілля Широківської громади» організували масштабний захід з піснями, танцями й жартівливим номером наприкінці.

До привітань цих неймовірно талановитих співачок долучився голова громади Денис Коротенко, його заступниця Ольга Ставицька, директор Громадська організація «За розвиток» Дмитро Лук'яненко, провідна методистка КУ «Обласний методичний центр мистецтва та культури» Алла Рушинець, депутати Андрій Капленко та Анна Кислинська, староста Відроднівського округу Ірина Колесник та інші мешканці громади.

Тріо «Ритм» було створено влітку 2018 року з ініціативи трьох чарівних панянок – Анни Бєлогурової, Тетяни Гладкевич та Оксани Соловей під керівництвом Галини Петрової. Зарах вони покорили аматорську сцену. На їх рахунку багато перемог в музичних конкурсах. Подекуди в інших громадах або ж в місті навіть говорять, якщо на сцені з'являються тріо «Ритм», то іншим колективам й не варто сподіватися на перемогу!

Ми вдячні всім, хто долучився до організації цього свята. Тріо «Ритм» дійсно заслуговує на визнання. Віримо, що дівчата стануть відомими не тільки на всю громаду, а й підуть далі і здобудуть більше слави! З піснею до Перемоги!

Все почалось з підготовки законодавчого підґрунтя до майбутніх змін. Спочатку Уряд схвалив Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. І тільки після цього був затверджений План заходів щодо її реалізації.

В першу чергу для реалізації необхідно було внести зміни до Конституції. Ці зміни вирішили питання утворення виконавчих органів обласних та районних рад, реорганізацію місцевих адміністрацій в наглядові органи та дати чітку відповідь «Що таке громада?».

Завдяки роботі фахівців, науковців, експертів вдалось розробити проєкт змін до Конституції та передати його в публічне обговорення. Їх роботу підтримало суспільство та високо оцінила Венеціанська Комісія. Але через політичні обставини Верховна Рада України не прийняла подані Президентом зміни. Тому Уряд вимушений був розпочати реформу в умовах чинної Конституції.

На першому етапі реалізації реформи децентралізації (з 2014 по 2019 роки) сформовано і запущено в роботу основний пакет нового законодавства, який розширює повноваження ОМС. Завдяки внесеним змінам до Бюджетного та Податкового кодексів місцевий бюджет по всій країні зрос на 206,4 млрд грн, громади отримали 1,5 млн га земель сільськогосподарського призначення в межах населених пунктів, у 41,5 разів зросла підтримка регіонального розвитку, утворені механізми вирішення спільних потреб громад, оптимізовано надання адміністративних послуг.

За п'ять років добровільно утворились 982 територіальні громади. Серед них є Широківська громада. У 2016 році Денис Коротенко, тоді як депутат, запропонував мешканцям Широківської, Сонячної, Володимирівської, Лукашівської, Августинівської, Веселівської та Миколай-Пільської сільських рад стати частиною Широківської громади. На його пропозицію погодились всі, крім населених пунктів Миколай-Пільщіни. Вони приєднались до нас пізніше, на другому етапі (2020 – 2021 роки).

У 2020 році Кабінет Міністрів України обрав реформу децентралізації як пріоритетний напрямок. У червні того ж року, Уряд затвердив новий адміністративно-територіальний устрій базового рівня, вони прийняли зміни до виборчого законодавства, провели місцеві вибори. Внаслідок чого сформувалось 1469 громад, які покривають територію всієї країни.

“Об'єднання сільських рад стало не добровільним, бо потрібно було завершувати формування адміністративно-територіального устрою. Ми могли б почекати ще

Розвиток необхідність реформи

20 років. А потім все одно довелось би в адміністративний спосіб перекроювати. Оскільки б воно не підкреслювало свою ефективність.

Було 5 років добровільності для того, щоб ті, хто був активніший, зробили свої кроки. Ті, хто сиділи сподіваючись, що реформу не буде завершено – їм не пощастило. Тому адміністративний шлях реформ – єдиний спосіб покрити всю територію громади», – розповів народний депутат Віталій Безгін.

Віталій Безгін

Такі зміни прискорили реалізацію суміжних реформ у сферах: медицини, освіти, культури, соціальних і адміністративних послуг, тощо.

У 2021 році Микола Горбатюк, кандидат історичних наук випустив дослідження «Реформа децентралізації в Україні: проблеми здійснення в умовах суспільної кризи». В роботі наголошувалось на тому, що на початку реалізації децентралізації фахівці зіштовхнулись з проблемою неефективної комунікації між владою і людьми. Це формувало інформаційний вакуум у суспільстві.

Про цю проблему дізнались завдяки соціальному опитуванню впродовж декількох років. У 2014 році про урядову ініціативу чули 68% респондентів: 15% з них добре знали про неї, а 53% – щось чули. Нічого не чули про це або не змогли відповісти – 32% опитаних. Станом на серпень 2016 році, більш ніж через два роки після старту реформи, третина українців нічого про неї не знала, 12% – добре знали про неї, а 54% – щось про неї чули. У 2017 році тільки 20% респондентів відповіли, що добре володіють інформацією про ініціативи влади щодо децентралізації, 62% опитаних – щось чули про них, 18% респондентів – не володіли такою інформацією взагалі. Соціологічне дослідження, проведене в серпні 2018 році, показало, що порівняно з попереднім роком рівень обізнаності українців у питаннях децентралізації дещо знизився: добре знали, у чому полягає реформа, трохи більш

ніж 16%, ще 60% «щось чули» про децентралізацію, не знали нічого про неї близько 23%.

На думку української науковиці-соціологіні Ірини Бекешкіної однією з причин, чому громадськість недостатньо володіла інформацією про децентралізацію, є політика ЗМІ, а саме – їхня недостатня увага до процесу реформ.

Актуальність децентралізації під час війни

Повномасштабне вторгнення призупинило реалізацію реформаторських процесів. Це зрозуміло, бо перед владою постало важливіше питання – збереження територіальної цілісності України.

Тож у громадськості ви-

никло питання дієвості цієї реформи зараз. На нього можна знайти відповідь в інтерв'ю журналістки «Голос України» Олени Горбунової з **Андрієм Кличко**, головою Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Його фрагмент:

“Минуло понад два роки з початку реформи адміністративно-територіального устрою, з яких дев'ять місяців в Україні триває війна. Наскільки дієвою можна вважати реформу саме з точки зору воєнної загрози.

– Громади фактично лише вчилися жити і господарювати у нових реаліях, користуватися новими повноваженнями та ресурсами, адже відбувся перехід на прямі міжбюджетні відносини.

Загалом реформа показала свою правильність та ефективність – громади успішно розвивалися, поліпшуючи комфорт для своїх мешканців.

Зрозуміло, що війна зупинила звичний хід речей, і навіть після її завершення потрібен буде певний час, щоб повернутися до мирного порядку денного. Упевнений, що якби не реформа децентралізації, включаючи реформу адміністративно-територіального устрою субрегіонального рівня, то протидіяти ворогу було б набагато складніше.

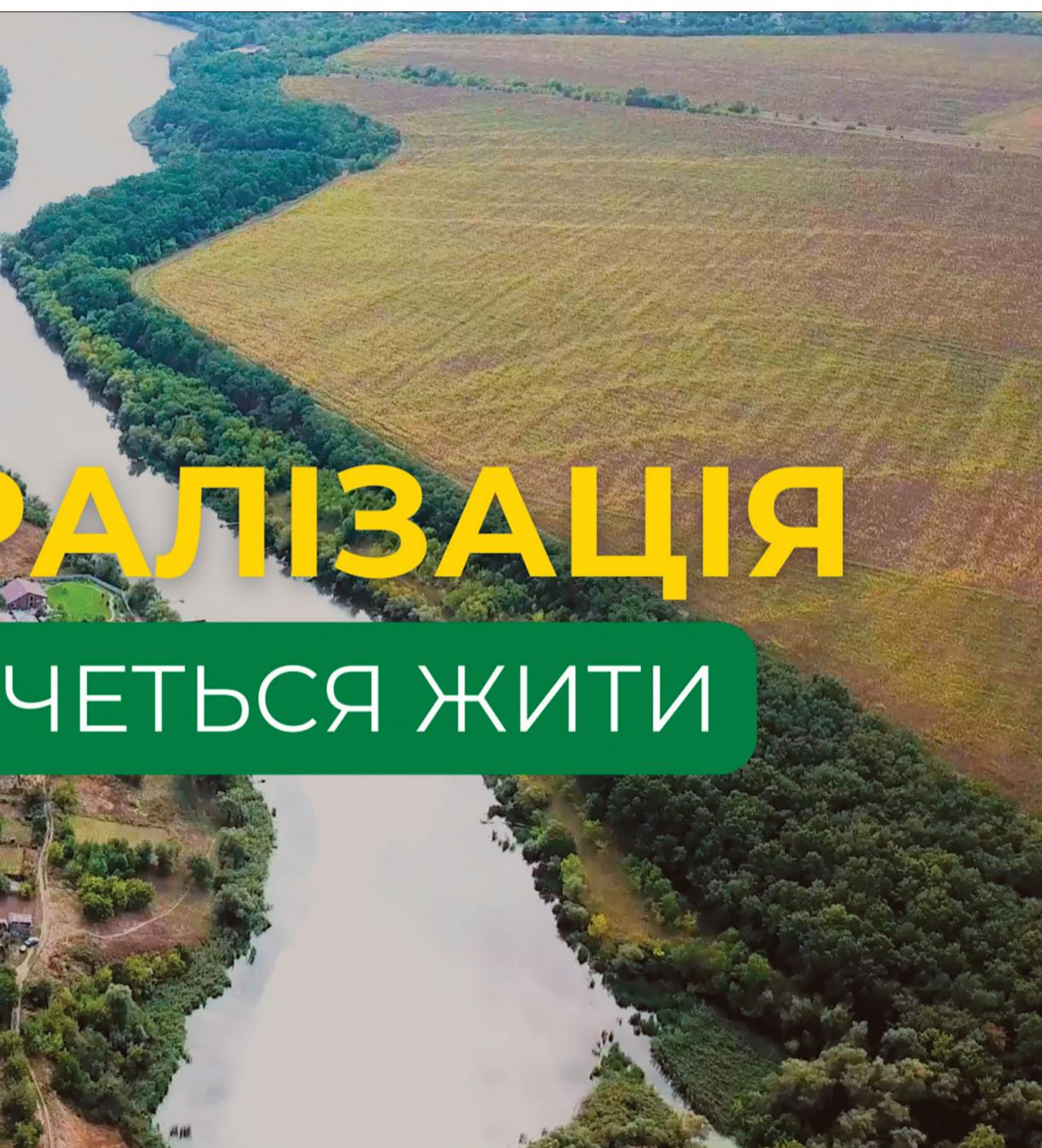
Економічно потужніші об'єднані територіальні громади – це передусім сила єднання людей, а також компактніше та оперативніше управління. Нагадаю, що замість 490 районів було утворено 136 нових, з понад 12 тисяч міських, селищних та сільських громад сформовано 1469 об'єднаних територіальних громад. Важко навіть уявити, який би міг бути управлінський хаос та насіклики трагічними наслідками, якби ми не провели реформу.

Упевнений, що після Перемоги та відновлення миру дослідники ретельно проаналізують, як реформа децентралізації вплинула на протидію російським окупантам, оборону наших міст і сіл та

Андрій Кличко

децентралізації: у військовий час

звільнення окупованих територій.

Скажу так: якби не реформа децентралізації, наслідки російської агресії були б набагато важчі. Тому мені як голові комітету, який забезпечував законодавче проходження цієї реформи, не соромно звітувати перед людьми. До речі, коли обговорювався і розглядався проект постанови про утворення та ліквідацію районів, за кілька місяців я провів сотні зустрічей із тисячами людей – представниками громад, політичних партій, активістами, які навіть приходили мітингувати під будівлю комітетів. Доводилося переконувати, пояснювати суть змін, їх переваги та перспективи, що відкривалися перед громадами».

Також не мало важливим фактом є те, що представники ОМС можуть на місцях вирішувати суспільно важливі проблеми. Про це заявив заступник Міністра розвитку громад та територій України В'ячеслав Негода. Він підкреслив, що повномасштабна війна допомогла побачити швидке реагування місцевої

влади на внутрішні і зовнішні виклики. Тож децентралізація відіграла доволі велику роль у стійкості країни та організації громадського опору.

Місцеві кошти – бюджетна децентралізація

Фінансова реформа, яка допомогла ОМС залишати відсоток коштів на місцях, стала однією з найбільш визначальних за останні тридцять років. Адже ефективний розвиток громад неможливо було досягнути без їх фінансового забезпечення і достатніх джерел для наповнення бюджету. Це підвищило зацікавленість місцевої влади у пошуку додаткових ресурсів фінансування, покращення ефективності адміністрування податків і зборів. Наразі спроможні громади показують високий і ефективний рівень приросту коштів у бюджеті. При використанні цих коштів увага акцентується на формуванні оптимальної структури бюджетних видатків, створенні невеликого та ефективного апарату, аналізі витрат і надходжень.

Соціально-економічний

стан громади, її потенціал судиться по відсотку виконання місцевого бюджету. Тож, чим більше коштів надходить до бюджету громади, тим комфортнішим стає життя в населених пунктах. Покращується якість надання послуг, створюються умови для розвитку і утворення бізнесу, більше шансів залучити інвестиційний капітал, реалізуються інші заходи для всебічного покращення умов проживання жителів в громаді.

Надходження податків в бюджет Широківської громади

За період дії воєнного стану відбулося багато змін в законодавстві, які впливають на надходження платежів до бюджету громади. Вони привели до зниження певних показників доходної частини місцевого бюджету. Основними джерелами наповнення бюджету є податок на доходи фізичних осіб, єдиний податок, плата за землю.

Одну з основних доходних статей у бюджеті на 2023 рік становлять місцеві податки і збори, призначення яких полягає у

створенні необхідної фінансової бази для розвитку місцевої інфраструктури. Їх загальна сума надходжень за січень-квітень поточного року – 15%.

На жаль, не всі платники сумісно ставляться до виконання свого обов'язку. Враховуючи сьогоденні виклики закликаємо всіх платників податків, які здійснюють свою діяльність на території Широківської громади, **до своєчасної та у повному обсязі сплати всіх податкових зобов'язань**. Це забезпечить більш комфортне проживання жителів у наших селах, надання якісних адміністративних, освітніх, соціальних, культурних та багатьох інших послуг, безперебійне функціонування комунальних підприємств.

Також важливо, щоб всі громадяни, які самостійно обробляють власні земельні ділянки склали податкову декларацію про майновий стан, доходи та сплатили податок на доходи фізичних осіб за результатами річної декларації.

“ Шановні представники бізнес-спільноти, наразі наше головне завдання – це забезпечити економічний розвиток громади і держави. А для цього потрібні гроші. Тож, чим більше бізнесу офіційно зареєстровано та сплачує податки на території громади – тим комфортнішим для життя стають наші села.

Денис Коротенко

Ще є прохання до власників пая. Відсоток з коштів, які вам сплачують за оренду йде в бюджет громади. Тож працюймо чесно. Скільки в договорі прописано – стільки і отримуйте на руки. Теж саме стосується місцевих магазинів, людей які продають безакцизний алкоголь і тютюн», – наголосив Денис Коротенко, голова громади.

Будьте добросередньими та відповідальними у такий важкий для всієї країни час. Своєчасно і в повному обсязі сплачені податки – це не лише обов'язок громадянинів, але й запорука розвитку громади.

Оголошення

ТОВ «Козацька Садиба»
шукає сезонних робітників
для збору груш!

Локація – село Малишівка.
Оплата – 600 грн на день.
Терміни: 1-3 декада вересня

Можливий підвіз за рахунок підприємства.

Якщо вас зацікавила вакансія – телефонуйте (+38 (067) 619 18 37, Олександр Іванович).

Атестат про повну загальну середню освіту Р № 256401, випускника 1987 року Миколаївської середньої школи Запорізького району Запорізької області, на ім'я Аніченка Володимира Олександровича, вважати недійсним, у зв'язку з втратою оригіналу даного документа.

В Клініці «Сімейний лікар» з'явилася унікальна програма – схуднення під контролем ендокринолога.

Перш ніж починати «сідати» на виснажливі дієти та тренування зверніться за порадою до професіонала. Причина набора зайвої ваги може бути значно глибше.

Лікар вам допоможе:

• виявити гормональні порушення за допомогою збору скарг, анамнезу, об'єктивного обстеження та додаткових методів обстеження;

• призначить збалансовану дієтотерапію у поєднанні з фізичними навантаженнями, які підходять під потреби саме вашого тіла;

• призначить допоміжну терапію для комфорту та збереження вітамінно-мінерального ресурсу організму.

Комплексне обстеження, проведене під керівництвом лікаря є запорукою успіху у вашому прагненні схуднути, надасть найбільш стійкий ефект та змогу запобігти порушенню гормонального фону і розладів травлення.

Записуйтесь на консультацію до лікаря-ендокринолога Вікторії Панкратової:

+38 073 188 8103

+38 096 188 8003

+38 099 188 8003

Поліклініка працює будні дні з 8.00 до 16.00

за адресою: м. Запоріжжя, вул. Лікарняна 18.

Лікарня шукає кухаря
Від вас: відповідальність, знання холодних і гарячих процесів, вміння працювати і драйвовій команді однодумців.

Від медичного закладу: повний соціальний пакет, стабільність, своєчасна і конкурентна заробітна плата.

Зарплата – 15 000 – 20 000 грн.

При виборі кандидата наявність освіти за фахом та досвіду роботи буде вітатись. Але, якщо ви новачок, то команда лікарів навчит вас з нуля.

За деталями звертайтесь до Ірини Булки – 38 (067) 646 83 86.

Текст: Світлана Сіровець
Ми зібралися у світому красивому класі шкільної медіатеки однієї з громад: жінки, діти, підлітки, вчителі, хлопці. Чай, свіжа випічка, кава і хвилювання, бозараз зайдуть вони. Дякуючи їм, ми можемо зараз так збиратися.

Воїни. Які приїхали добровільно захищати свою країну, нашу країну, захищати свободу.

Хтось усміхнений, хтось сумний, хтось тримається скромно попри сміливість у бою, хтось мовчазний, бо слова зайві – він бачив занадто багато...

Але в очах розум та спокій. А в душі – особливе знання: цей шлях – то їхня доля.

Бійці Міжнародного Добровольчого Батальйону Шейха Мансура, вільної Чеченської Республіки Ічкерія.

Справжнє обличчя Росії: історія російської «любові»

Ред.: Хлопці, наразі можна знайти багато джерел про війни Чеченської Республіки Ічкерії, але більшість з них – проросійські. Тож, розкажіть, з перших вуст, скільки вже років тривають війни вільного Чеченського народу проти Росії? Та з чого почалися відкрита агресія до вашої країни?

БШМ: Це дуже довга історія, навіть не знаємо, як почати... Так багато всього було проідено... Наша боротьба за свободу триває вже понад 400 років, починаючи зе з Царської Росії...

Спробую коротко описати ситуацію сучасної історії. Після розвалу Радянського Союзу наша країна так само, як і Україна, Білорусь, Грузія та інші республіки оголосила про незалежність. Ми почали будувати свою державу. Історично склалося, що міжнародне співовариство повністю визнало 15 незалежних держав, а нашу країну вони признали лише частково. З подачі Росії світ усе ще вважав Ічкерію суб'єктом Російської Федерації.

Росія – країна з багатомільйонним населенням і величезним економічним та військовим потенціалом. Тому ніхто з міжнародної арени не хотів псувати торгово-політичні відносини з нею. Тим паче через таку невелику республіку, як Ічкерія.

Якраз перед початком відкритої агресії у нас народився мільйонний житель... Міжнародні організації декларували, що наша боротьба справедлива, але інші вигоди їм важливіші. З чого ми зробили висновок – міжнародне право працює лише на боці великих держав... Так би мовити – це «право для сильних», а для нас «слабких», воно не існувало.

Найбільші країни світу,

такі як Росія, і подібні до неї, могли починати війну, вбивати людей, дітей, творити геноциди, і у відповідь міжнародні організації або висловлювали занепокоєння, або взагалі не втручалися. Як, наприклад, було у Грузії та Сирії... Наприклад у Чечні Росія беззаконно вбила 300 тисяч чеченців із одного мільйона... Саме це зараз відбувається і в Україні.

І ми це бачили та відчували на собі. Нам не допомагали, ніхто за нас не боровся. Ми воювали практично у повному оточенні. З одного боку – Росія, з іншого – Кавказький хребет, бо через гори, пішки, людям важко було добраться до Грузії. Росія повністю за-

снити збройний переворот і штурмувала Грозний. Востаннє вони, все ж таки, зайдли до міста на танках і БТР, хоча на весь світ транслювали, що це «чесна» опозиційна боротьба проти Дудаєва.

Ворог грав у цю військово-інформаційну гру з 1991 по 1994 роки. Але, незважаючи на це, міжнародні позиції Дудаєва ставали дедалі міцнішими. Інколи він здійснював візити до Арабських країн, а іноді представники інших держав приїжджають до нього на перемовини. Справа йшла до міжнародного визнання нашої незалежності, позиції держави на міжнародній арені дедалі більше

мії були лише автомати і легка артилерія. Таким чином, розрізнені групи російських солдатів не могли прийти один одному на допомогу, їх техніка виявилася заблокованою на вузьких вулицях міста, і в лавах армії ворога почалася паніка.

Їхні бійці почали поступово здаватися. До того ж, ми запропонували їх солдатам розбройтися в обмін на супровід до кордону з Росією. Це рішення ще більше прискорило процес їх здачі в полон. Звичайно, Москва могла б надіслати допомогу, але за цей час чеченський народ встиг би підготуватися – зробити нові запаси зброї, їх та

Через деякий період їхній уряд опустився до страшних провокацій – почалися підрыви мирні житлові будинки на території своєї федерації, але усьому світу казали, що це робить чеченський народ. Факти підриву Росією цих будинків та вбивства своїх же мирних жителів підтверджив колишній підполковник ФСБ Олександр Литвиненко. На жаль, він емігрував до Англії від переслідування за те, що зважився сказати правду про ці події. Про це Олександр згодом написав книгу «ФСБ підриває Росію».

Так от, російські спецслужби одночасно з підривами своїх жителів організували збройні конфлікти в невеликих селах Дагестану. Цей крок потрібен був для розжарки ситуації на Кавказі. Але як завжди, страждали від штучних конфліктів мирні жителі. Тоді окремі групи наших добровольців піднялися допомогти дагестанському народу. А Росія оголосила всьому світу, що це нібіто «Чечня на нас напала». І так почалася друга Чеченська війна за свободу кавказького народу. Як не дивно, російський уряд називав її контртерористичною операцією...

Таким чином з 1999 року і досі російські війська незаконно та жорстоко окупували нашу землю. Саме тому багато років ми боремося із Російською імперією раніше, Росією зараз та будемо боротися і надалі. Є чітке розуміння, що для Росії не існує «маленьких» народів, вона хоче, щоб усі змішалися та стали «російськими», а нашу мову, землю, культуру викреслити повністю зі сторінок історії. Росії не потрібні сильні самостійні нації поблизу кордонів, які борються за свою землю, свободу та ідентичність. Щоб все це вбити, крім відкритої агресії, вона використовує активну пропаганду та методи психологічного впливу на маси, сіє між громадянами ворожнечу, підмінює поняття. Так відбувається зараз в Україні, так відбувається в Чечні.

Громадянам, які залишилися в Ічкерії, але не погоджуються з режимом Росії, окупантів влада створює законодавчі та юридичні умови, що людина просто боїться вчинити відповідно до свого світогляду і бажань. Наразі громадяни Чечні є заручниками Російської Федерації, навіть видача паспортів у країні призупинена. Чоловіки примусово повинні йти воювати за «Путінський режим». Людина під режимом Росії не є господарем власного життя, вона вимушена підкорятися диктатурі окупантів влади, інакше їх очікує жорстке покарання від влади – на сьогодні це один із видів сучасного рабства.

**Продовження
у наступному номері**

Батальйон імені Шейха Мансура: за що болить чеченське серце?

росія – країна терорист. І весь цивілізований світ це розуміє. Тому з початку повномасштабного вторгнення на наш бік стало багато країн, у тому числі ті, хто, як і ми постраждав від імперських замашок. З 24 лютого на боці України воюють батальйони, полки та легіони з Білорусі, Ічкерії, Дагестану, Грузії, Польщі. Також до Збройних Сил долутились добровольці зі всього світу, з Тайваню до Японії.

крила кордон та заблокувала нашу країну фізично та економічно.

Водночас, проти уряду першого президента Чеченської Республіки Ічкерії – Джохара Дудаєва, Росія активувала «брудні» політичні технології. Вони фінансували так званих «опозиціонерів», подібних до Пушіліна та Захарченка. Ці фіктивні опозиціонери проводили різного роду провокації з 1991 року проти чинного уряду Чечні. Кілька разів Росія з їхньою допомогою намагалась здій-

снити збройний переворот і штурмувала Грозний. Востаннє вони, все ж таки, зайдли до міста на танках і БТР, хоча на весь світ транслювали, що це «чесна» опозиційна боротьба проти Дудаєва.

Ворог грав у цю військово-інформаційну гру з 1991 по 1994 роки. Але, незважаючи на це, міжнародні позиції Дудаєва ставали дедалі міцнішими. Інколи він здійснював візити до Арабських країн, а іноді представники інших держав приїжджають до нього на перемовини. Справа йшла до міжнародного визнання нашої незалежності, позиції держави на міжнародній арені дедалі більше

мії були лише автомати і легка артилерія. Таким чином, розрізнені групи російських солдатів не могли прийти один одному на допомогу, їх техніка виявилася заблокованою на вузьких вулицях міста, і в лавах армії ворога почалася паніка.

Їхні бійці почали поступово здаватися. До того ж, ми запропонували їх солдатам розбройтися в обмін на супровід до кордону з Росією. Це рішення ще більше прискорило процес їх здачі в полон. Звичайно, Москва могла б надіслати допомогу, але за цей час чеченський народ встиг би підготуватися – зробити нові запаси зброї, їх та

Живу та працюю в Широківській громаді

Продовжуємо розповідати історії людей, які живуть і працюють в Широківській громаді. У цьому випуску познайомимо вас із керівницею Володимирівського ліцею Оленою Кондрус, очільницею Лукашівської гімназії Римою Сюрмаковою та керівницею Широківської гімназії Альною Васильєвою. Життя геройнь до повномасштабного вторгнення було спокійним і сповненим надій. Кожна з них мала свої мрії та плани на майбутнє. Однак, після 24 лютого їхні будні змінилися. Які саме випробування спіткали геройнь - ви дізнаєтесь з нашого матеріалу.

ДОСЬЄ

ОЛЕНА КОНДРУС

ДАТА НАРОДЖЕННЯ: 02.10.1974**ЖИТТЄВЕ КРЕДО:** «Дивлюся вперед і бачу мету, приймаю правильні рішення, і неодмінно завершу справу успіхом та перемогою».**НАЙБІЛЬШЕ ЛЮБИТЬ:** свою роботу, дітей, правду, почуття гумору, легкість у спілкуванні, домашній за-тишок, свою родину.**НАЙБІЛЬШЕ НЕ ЛЮБИТЬ:** брехню.

Народилася пані **Олена** в місті Запоріжжі. Навчалася у ЗОШ №76 і паралельно вчила-ся грі на фортепіано. Вже в 5-му класі зрозуміла, що її майбутнє – педагогіка.

Отримавши середню освіту, наша геройня вступила до Мелітопольського державного інституту, де й отримала диплом викладача української мови. Набравшись знань та навичок, сповнена ідей та мрій у 18 років Олена Кондрус влаштувалась на посаду вчительки початкових класів.

«Мабуть, тільки в педагогіці я бачу себе і не уявляю, як можна жити без близьку дитячих очей у школі, не радіти їхнім перемогам і переживати за них при невдачах. Все це і є мое життя, мое по-кликання», – саме так відгукуються про свою професію Олена.

Її стаж нараховує 30 років. Вона розповідає, що ці часи пролетіли, як одна мить. Пані Олена встигла побувати вчителем початкових класів, викладачем української мови, інспектором шкіл у відділі освіти Запорізького району в ЗРДА. Завдяки своїм лідерським та професійним навичкам – стала директоркою школи.

Вона будувала грандіозні плани по модернізації Володимирівського ліцею «Успіх». Але 24 лютого перевернуло все дого-ри дригом.

«Ніколи не забуду цієї дати. Ще буквально день тому я жила звичайним щасливим життям. Наша школа увійшла до Національної програми Президента України «Велике будівництво». Ми разом з колегами, дітьми та батьками чекали на сучасний оновлений освітній простір. Але потім все це рухнуло», – пригадує наша геройня.

Вранці її розбудив шквал новин: «У Києві вже близько 10 вибухів», «У Житомирі декілька прильотів», «Харків та Херсон під обстрілами» й інші схожі повідомлення. Попри весь той страх, вона зрозуміла – не час розслаблятися та піддаватися паніці, а навпаки треба брати себе в руки, вгамовувати свої емоції, аби приймати логічні рішення для

подальших дій. Так розпочалися її воєнні будні.

Разом з представниками громади Олена зробила гуманітарний хаб у Володимирівському ліцеї. Освітяни, учні, батьки та інші мешканці села не залишилися осторонь. Їх об'єднала жага до перемоги.

«Олена, як змінилася діяльність ліцею з початку повномасштабного вторгнення?», – запитала наша редакція.

«Ми розуміли, що сьогодні кожен захищає крайні на своїх місцях – хтось зі зброєю в руках на передовій, а хтось, допомагаючи співвітчизникам у тилу: збираючи речі для військових, шиючи маскувальні сітки, готовуючи для нужденних, приймаючи ВПО, здаючи кров для військових. В школі постійно працювали наш психолог. Вона підтримувала всіх, хто цього потребував», – відповіла Олена.

Продовжувати свою професійну діяльність – це також наближати нашу Перемогу! Саме тому попри волонтерську діяльність працівники ліцею «Успіх» продовжили навчання молоді.

За цей час освітяни навчились писати соціальні проекти,

беруть участь у конкурсах й перемагають. Наприклад, Володимирівський ліцей Олени отримав золоту відзнаку на міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2023». Це свідчить про розвиток освіти Широківської громади навіть попри військову агресію. Ми адаптуємося, стаємо більш гнучкими і показуємо гідні результати.

«Війна навчила мене знаходити сенс та зберігати оптимізм, відчувати єдність і підтримувати одне одного навіть на відстані. Відтепер я ніколи не панікую, а дію!», – каже наша геройня.

Вже традиційно під кінець розмови, ми спитали в Олени про її мрію.

«Я хочу, щоб після Перемоги наш Володимирівський ліцей став сучасним освітнім закладом. Адже клята війна стала на перешкоді цьому», – поділилася думками Олена.

Ми всією командою віримо в це. З кожним днем добровільці наближають Перемогу. Після якої ми обов'язково закінчимо все, що не встигли до великої війни.

Римма народилася у чудово-му селі Широке. Тут вона виросла й закінчила восьмирічну школу. В 15 років вступила до педагогічного училища в Запоріжжі.

Геройня не вагаючись обрала фах вчителя початкових класів. Після закінчення училища, за розпорядженням її направили до Лукашівської гімназії. Там й розпочалася викладацька кар'єра Римми Іванівни. Вона навчала діток 2 класів й паралельно сама навчалася у ЗНУ на філологічному факультеті.

Сім'я Римми – це коло однодумців, колег та помічників. Вони справжня педагогічна династія. Її мама, племінник та всі найближчі родичі – викладають у школі. Освітянська діяльність – не просто їхній рід діяльності. Це справа всього життя.

Римма Іванівна 37 років вчительє. І весь цей час вона вірна своєму закладу освіти в Лукашево. Вчити дітей пізнавати світ прекрасного, тонкощі та красу рідного, українського слова, піклуватися про кожного учасника освітнього процесу – це не тіль-

ки професійні обов'язки Римми, але й її життєва позиція.

«Останній рік виявився надзвичайно складним. Життя зазнало певних змін. Пори всі виклики рідні, друзі та колеги завжди підтримували мене. Це допомагало повірити у себе. І за це я їм щиро вдячна», – пригадує наша геройня.

Ранок 24 лютого став для неї повним жахіттям. Її було важко зібратись із думками. І тільки робота стала панацеєю для порятунку. Тому зранку Римма прийшла до школи, провела виробничу нараду, на якій її команда розглянула найактуальніші питання: допомога захисникам, переселенцям, переведення режиму роботи школи на цілодобовий графік, так зручніше було збирати допомогу.

«Серце обливалося кров'ю, коли люди – від малого й до великого, зносили до спортивної залі продукти, засоби гігієни, постіль, ковдри, одяг. Кожен допомагав, як міг», – Римма Іванівна пригадує перші дні роботи Лукашівської гімназії в часи повномасштабного вторгнення.

В цей нелегкий період всі жителі громади стали цілісним організмом. Пані Римма впевнена,

Згадує ті часи з теплотою та любов'ю.

Шкільні роки Альони пройшли у Широківській школі. Там вона провчилася 9 класів, після чого перейшла до Хортицької навчально-реабілітаційної академії і там вже отримала повну середню освіту. Література та іноземні мови полонили дівчину. Скільки мов знаєш – стільки разів ти людина. Тому навіть не задумуючись вона обрала факультет іноземної філології в ЗНУ.

Дуже символічно, що після отримання вищої освіти пані Олена повернулася у рідну школу, але тепер вже у ролі викладачки. Так почався її освітянський шлях.

24 лютого стало потрясінням для нашої геройні. Ніхто з її сім'ї не хотів до останнього вірити, що таке можливе у сучасному світі.

«Чим для вас стало це повномасштабне вторгнення?», – запитала наша редакція в Альони Павлівні.

«Війна перевернула моє життя. Швидко зрозуміла, що сидіти й плакати чи переживати – не мій варіант. Я маю допомагати там, де знаходжуся», – відповіла Альона.

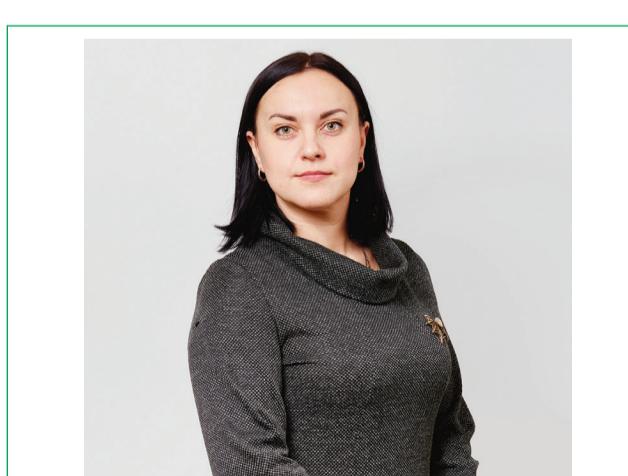
Керівництво громада, наша геройня та її колектив організували в Широківській гімназії гуманітарний хаб. Жителі несли одяг, їжу, а іноді хтось й матеріально допомагав. Колектив гімназії на чолі з Альоною Павлівною день та ніч готували їжу для всіх, хто цього потребував.

Головна мета Широківської гімназії не змінилась – навчати молодь громади. Як би важко не було, Альона Васильєва зуміла самоорганізуватися так, аби і во-

ДОСЬЄ

РИММА СЮРМАКОВА

ДАТА НАРОДЖЕННЯ: 15.12.1966**ЖИТТЄВЕ КРЕДО:** «Завжди та в усьому будь хороши людиною та ніколи не витрачай часу, щоб це довести...».**НАЙБІЛЬШЕ ЛЮБИТЬ:** читати, спілкуватися із рідними, друзями, колегами.**НАЙБІЛЬШЕ НЕ ЛЮБИТЬ:** лицемірство, зазнайство, зухвалість, безвідповідальність, неправду.

ДОСЬЄ

АЛЬОНА ВАСИЛЬЄВА

ДАТА НАРОДЖЕННЯ: 08.05.1985**ЖИТТЄВЕ КРЕДО:** «Я не люблю нещасних. Я щаслива.

Моя свобода завжди при мені». (Л. Костенко)

НАЙБІЛЬШЕ ЛЮБИТЬ: сім'ю, друзів, садівництво, свій маленький садочок.

що наша прийдешня Перемога стане рішучим кроком до нового життя – виваженого, вистражданого, завойованого страшною ціною найжахливіших втрат.

«Хочу чути звичний, радісний сміх та гомін наших діток, бачити їх дивовижні, чарівні личка, вільно та весело спілкуватися з ними на будь-яку тему. Перемога – почуття обов'язку перед нашими незламними захисниками», – саме так описує свою мрію наша геройня.

Можна з упевненістю сказати, що все буде Україна і все буде добре! Адже наш славетний народ обов'язково виборе цю довгоочікувану Перемогу, бо інакше й не може бути!

Альона Васильєва корінна мешканка Широківської громади. Її дитинство пройшло у мальовничому селі Широке. Зростала вона у люблячій сім'ї.

Анекdoti

© © ©

Казочка на ніч: Повернулися асфабадітіл у свої трущоби, і привезли чорнобильські чайники. Випили чаю, і вмерли. Кінець.

© © ©

Що там по ЗАЕС?

Мама не знає жуків кропити чи так виздихають)

© © ©

Садок вишневий коло хати, труп путіна волочать по землі..

За ним повзуть сепаратисти, а з боку москалюк у петлі..

© © ©

ДНК аналіз України показав, що немає в неї братів. Вона єдина дитина в родині.

© © ©

Лягаю і прокидаюся з одиною і тою самою думкою «й@бані кацапі».

© © ©

Прийму в дар квартиру в Криму. Все одно тікати будеть...

© © ©

Уявила собі Притулу головою батьківського комітету в школі...) Аж страшно)

© © ©

Так хочеться по простому, сісти з родиною, з друзями... і просто випити... За упокій однієї країни...

© © ©

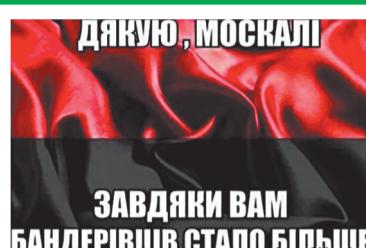
Почуття гумору під час війни – це бронежилет для душі.

Відсвяткуємо після ПЕРЕМОГИ!

У кожному випуску газети «Широківська громада інформує» буде надруковано новий купон, вирайте і збираєте усі, щоб на свята обміняти комплект купонів на квиток участі у лотереї, де розігруватимуться цінні призи.

На цей раз День громади переноситься на мирні часи. Ми обов'язково відсвяткуємо його разом з ПЕРЕМОГОЮ. А поки працюємо на результат. Все буде УКРАЇНА!

РЕАЛІЇ
ВІЙНИ

© © ©

Єгипет передасть найближчим часом 1000 акул Україні.

Австралія розглядає можливість поставок нам кенгуру

© © ©

– Ти йодом запасався?

– Ніea, я наставила вентиляторів біля хати, і направила їх, в сторону Брянська, Мінська, Курська!

© © ©

До речі, фіни можуть відправити нам леопарди прямо дорогою. Через санкт-петербург...

© © ©

Ті, хто ржали, що українці збирають полуницю в Польщі, тепер будуть мити туалети в Грузії. А кого не пустять в Грузію – поїдуть удобряти полуницю в Україні.

© © ©

Війна, розмовляють два українські військові:

– Остапе, ти бачиш отескучення ворога за два кілометри?

– Так, Василю, бачу. Вони грають футбол якимось дерев'яним обрубком.

– Остапе, треба подарувати цим наркоманам м'яча чи бодай качан капусти, бо на це боляче дивитись.

– Обійтесь, ви б іще запропонували розмінювати їм поле, на якому вони грають

© © ©

Зустрілися дві росіянки. Одна іншій:

– А твій п'є?
– Перестав.
– Давно?
– Місяць назад.
– Слава Богу.
– Та ні... Царство небесне, а слава ЗСУ!

Підрив Кримського мосту:
хто та чим атакував

«У ніч з 16 на 17 липня в результаті терористичного акту, вчиненого спецслужбами України, пошкоджена одна з секцій кримського мосту», – повідомив ск рф.

щодо організації «бавовни» Служба безпеки України обов'язково розкриє після нашої перемоги», – заявив він.

Ми за те, щоб довіряти офіційним джерелам інформації і не будемо стверджувати, що наші фантазії є реальністю.

Джерело в СБУ наполягає, що до нічного «підриву» Кримського мосту причетна СБУ та Військово-морські сили України. Нібито міст атакували надводними дронами.

«Дійти до нього було складно, але зрештою це вдалося зробити», – кажуть в СБУ.

Водночас речник ВМС Плетенчук у коментарі Суспільному сказав, що не має такої інформації, та закликав дочекатись офіційних повідомлень. Згодом Артем Дехтаренко, речник СБУ, оголосив позицію:

«Стосовно чергового інциденту на Кримському мосту повідомляємо, що всі деталі

то ж факт наявності техніки для знищення однієї з головних артерій живлення ворога радує. До того ж, це ще один крок до звільнення Півдня України. Якщо ви пам'ятаєте, то в Херсоні все починалось з Антонівського моста. Далі буде.

Допоможи навести дрон
на кримський міст

Ранок
17 липня
для кожного
українця
розпочався з
чудової новини.
Невідомі
добре без-
пілотники ата-
кували крим-
ський міст.

Ця спору-
да є символом
правління пуй-
ла. Також його
використову-
ють для транс-
портування воєнної
техніки на
тимчасово
окуповані тери-
торії.

У цьому
випуску наша
редакція про-
понує навести
дрон на 145
опору моста. А
як впорається
із цим завдан-
ням – нікому
не кажіть. Адже
всім відомо, що
це не ми, і ми ні
до чого не при-
четні)

